

SIVISTYSTOIMIALAN STRATEGINEN SOPIMUS

1. SOPIMUKSEN JA TOIMINNAN KUVAUS

Sopijatahot

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun kaupungin sivistystoimialan kasvatus- ja opetuslautakunta.

Sopimuksen tarkoitus

Tällä strategisella palvelusopimuksella kaupunginhallitus ja kasvatus- ja opetuslautakunta sopivat kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

Sivistystoimialan visio ja arvot

Sivistystoimialan visio

Turussa kasvatus- ja opetuspalvelut mahdollistavat kaiken ikäisille oppijoille edellytykset kehittyä yksilöinä omien vahvuksiensa ja tavoitteidensa pohjalta.

Sivistystoimiala on haluttu työpaikka, jossa työskentelee innostunutta, arvostettua ja osaavaa henkilökuntaa.

Turun kasvatus- ja opetuspalvelut ovat maan parhaimmista ja toimivat esimerkkinä muille.

Sivistystoimialan toiminta-ajatus

Turun sivistystoimialan henkilöstö järjestää laadukkaita ja monipuolisia kasvatus- ja opetuspalveluita yhteiskuntavastuullisesti asiakkaan tarpeista lähtien.

Sivistystoimiala edistää Turun seudun vetovoimaisuutta sekä asukkaiden hyvinvointia, elämänhallintaa ja aktiivisuutta.

Sivistystoimialan arvot

Sivistystoimialan arvot noudattavat kaupungin yhteisiä arvoja. Näiden arvojen pohjalta on luotu sivistystoimialan ohjaavat periaatteet, jotka ovat

Asiakaslähtöisyys

- palvelutarpeiden ennakointi ja joustava reagointi muuttuviin tarpeisiin
- palvelut ovat monipuolisia, sisältävät riittävästi valinnan mahdollisuuksia ja ovat joustavasti ja tasa-arvoisesti asiakkaiden käytettävissä
- asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen

Osaaminen ja luovuus

- monialaisen henkilöstön osaamispääomasta huolehtiminen
- muiden osaamisen arvostaminen
- ennakkoluuloton uusien keinojen ja menetelmien käyttäminen toiminnassa
- rohkea vaihtoehtojen etsintä käytäntöjen toimivuuden lisäämiseksi sekä lähi- että verkko- ja etäpalveluiden avulla

Vastuullisuus

- sosiaalinen kestävyys (terveet elämäntavat, oikeudenmukaisuus, hyvät ihmissuhteet)
- kulttuurinen kestävyys (suomalaisen ja turkulaisen kulttuurin ja perinteen välittäminen ja arvostaminen sekä monikulttuurinen oppimisympäristö)
- ekologinen kestävyys (luonnon monimuotoisuuden ja

puhtaan luonnon säilyttäminen tuleville sukupolville, säästeliäs raaka-aineiden ja energian käyttö)

- taloudellinen kestävyys (kokonaisvaltainen taloudellisuus, jossa huomioidaan päätöksen vaikutukset tulevaisuudessa myös suhteessa muihin toimijoihin)

Tasa-arvoisuus ja oikeudenmukaisuus

- tasapuolisesti ja oikein kohdennettu tuki kasvuun ja kehittymiselle
- tasa-arvoinen ja oikeudenmukainen toisten ihmisten huomioonottaminen
- yhteistoiminta sidosryhmien kanssa (koti, muut hallintokunnat, luottamusmiehet, muut vertaistoimijat, työelämä) paikallisesti, alueellisesti ja kansainvälisesti
- toimivat työyhteisöt
- hyvä johtaminen

Kansainvälisyys

- valmius toimia kulttuurikontekstista riippumatta eri tilanteissa, eri kulttuurien ymmärtäminen, omien arvojen ja kulttuuripohjan tiedostaminen
- kansainväliseen opiskeluun ja työelämään valmentaminen
- liikkuvuuden lisääminen

Lyhyt kuvaus toiminnasta ja tavoitteista

Sivistystoimialan tavoitteena on järjestää korkeatasoisia ja laadukkaita kasvatus- ja opetuspalveluja, jotka johtavat aktiiviseksi yhteiskunnan jäseniksi. Henkilöstö on laadukkaan kasvatuksen lähtökohta, joten henkilöstön osaamiseen kohdennetaan resursseja.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin omissa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kaupungin ohjaamaa ja valvomaan yksityistä varhaiskasvatusta hankitaan pääsääntöisesti palvelusetelillä. Yksityiset palveluntuottajat tuottavat päiväkotihoidon, ryhmäperhepäivähoidon, perhepäivähoidon sekä leikkitoimintaa. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa ja kouluissa. Esiopetusta ostetaan myös yksityisiltä palveluntuottajilta.

Perusopetusta järjestetään perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaisesti oppivelvollisille. Turun kaupungissa on erikoisluokatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Kaupungin koulujen lisäksi Turussa perusopetusta tarjoavat myös Turun normaalikoulu sekä Turun Steiner-koulu.

Lukiokoulutusta järjestetään lukiolain ja opetussuunnitelman mukaisesti. Lukiokoulutusta annetaan suomenkielisenä Turun kaupungin kuudessa päivälukiassa sekä Turun iltalukiassa, ruotsinkielisenä Katedralskolan i Åbossa ja englanninkielisenä Turun kansainvälisessä koulussa. Kaupungin lukioiden lisäksi Turussa lukiokoulutusta tarjoavat myös Turun normaalikoulun lukio sekä Turun Steiner-koulun lukio. Erityinen koulutustehtävä Turun lukiolla on Kerttulin lukiossa (urheilu- ja ICT-linjat), Puolalanmäen lukiossa (musiikki), Turun

Strateginen sopimus 2014 - 2016

Sivistystoimiala

Jalonen Timo

klassillisessa lukiossa (ilmaisinlinja) ja Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa (meri- ja luonnontiedelinjat) sekä lisäksi Turun Normaalikoulussa IB-linja.

Nuorten ammatillista koulutusta tarjotaan suomeksi ja ruotsiksi ammatillisen koulutuksen lain ja ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaisena tutkintoon johtavana koulutuksena Turun ammatti-instituutissa. Ammatillisten perustutkintojen lisäksi tarjotaan valmistavaa ja valmentavaa koulutusta.

Oppisopimuskoulutusta tarjotaan Turun oppisopimustoimistossa. Oppisopimuskoulutus toteutetaan henkilökohtaisen opetussuunnitelman perustalta, joka perustuu koulutuskohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Ammatillista aikuiskoulutusta tarjotaan ammatillisen aikuiskoulutuslain mukaisena Turun ammatti-instituutissa näyttötutkintoperusteisesti sekä ammatillisesti täydentävää että ammatillisiin perustutkintoihin valmistava koulutusta. Koulutusta toteutetaan valtionosuusperusteisen lisäksi työvoimapolitiittisena, oppisopimuskoulutuksena sekä muuna maksullisena koulutuksena.

Turun työväenopistoissa tarjotaan vapaan sivistystyön lain mukaisesti opetusta Turun suomenkielisessä työväenopistossa sekä suomen että muilla kielillä ja Åbo svenska arbetarinstitutissa ruotsinkielellä.

Tulosalueiden tarkemmat palvelukuvaukset

Varhaiskasvatuksen tulosalue

Päiväkotiyksiköitä on 50 (luvussa ei ole mukana 9 perhepäivähoitoyksikköä ja 3 ruotsinkielistä päivähoitoyksikköä). Vuorohoitoa tuottavia yksiköitä on 7. Hoitajia on työssä (31.7.) 93 kotona työskentelevää, 29 kolmiperhehoitajaa tai varahoitajaa eli yhteensä 122. Avointa varhaiskasvatusta toteutetaan avoimena päiväkotitoimintana 3 yksikössä, 26 leikkipuistossa, 7 leikkikoulussa sekä muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä 7 eri yksikössä. Yksityisiä päiväkotihoidon palveluntuottajia on 16 (30 päiväkotia), ryhmäperhepäiväkoteja on 8 ja perhepäivähoitajia 92 sekä perheen kanssa työsopimuksen tehneitä hoitajia on noin 50.

Perusopetuksen tulosalue

Perusopetuksen kouluja on yhteensä 38, joista neljä on ruotsinkielisiä kouluja ja kuuluvat siten ruotsinkielisen kasvatuksen ja koulutuksen tulosalue. Kansainvälinen koulu antaa opetusta englanniksi, kaupunki ostaa ko. opetuksen Turun normaalikoulusta.

Lukiokoulutuksen tulosalue

Lukiokoulutusta on keskitetty Turun keskustaani monipuolisen kurssitarjonnan turvaamiseksi yhdistämällä lukioita. Turun lukiot ovat valtakunnallisissa vertailuissa yo-tulosten perusteella maan kärkitasoa.

Ammatillisen koulutuksen tulosalue

Ammatillista koulutusta annetaan aloilla, joissa nuorilla realistiset mahdollisuudet työllistyä. Opetusta annetaan kahdessa tutkinnossa suomeksi ja ruotsiksi. Opetuksessa painottuu tekeminen ja työssäoppiminen. Ammatillisen koulutuksen tulosalueella on myös Turun oppisopimustoimisto, jonka sopimuksissa painottuvat rekrytoivat nuorten ja pk-yritysten kanssa tehtävät oppisopimukset.

Aikuiskoulutuksen tulosalue

Aikuiskoulutuksen tulosalueella sekä tarjotaan aikuisille ammatillista koulutusta Turun ammatti-instituutissa että annetaan suomenkielisessä työväenopistossa yleissivistävää koulutusta muun koulutustarjonnan ulkopuolella oleville. Ammatillisen aikuiskoulutuksen osalta tavoitteena on työllisyyden parantaminen ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen. Sen ensisijaisena kohderyhmänä ovat työttömät ja nuorisotakuun mukaiset nuoret. Työväenopiston koulutustarjonnassa otetaan erikseen huomioon maahanmuuttajien ja erityisryhmien koulutustarpeet.

Ruotsinkielisen kasvatuksen ja koulutuksen tulosalue

Ruotsinkielisellä kasvatuksen ja koulutuksen tulosalueella turvataan ruotsinkieliset kasvatus- ja koulutuspalvelut. Tulosalueeseen kuuluu ruotsinkielinen varhaiskasvatus (kolme päiväkotia), perus- ja lukio-opetus (neljä peruskoulua ja yksi lukio) sekä ruotsinkielinen työväenopisto.

Toimintaympäristön muutostekijät

Haasteina sivistystoimialan palveluja järjestettäessä ovat kaupunginosien eriarvoistuminen, väestörakenteen muutos sekä taloudellisten resurssien riittävyys ja kohdentaminen.

Merkittävimmät uudisrakennushankkeet ovat sopimuskaudella ruotsinkielinen Braheskolan, Syvälahden koulu ja päiväkotia.

Tärkeimmät muutokset Lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessin näkökulmasta

Varhaiskasvatuksen palveluiden kysynnän odotetaan kasvavan ja siihen vaikuttaa lasten määrän lisääntymisen lisäksi myös palveluun osallistumisaste, jonka on todettu olevan nousussa myös valtakunnallisella tasolla.

Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat lainsäädäntö ja valtakunnallinen ohjeistus sekä kuntien omat ohjausasiakirjat. Päivähoitolain uudistaminen varhaiskasvatuslaiksi on käynnissä. Lainsäädäntöön on lisäksi valmisteilla muutoksia, jotka saattava vaikuttaa merkittävästi päivähoiton kysyntään. Subjektiiivista päivähoito-oikeutta ollaan rajaamassa. Päivähoidon maksuperusteita muutettaneen tuntiperusteiseksi perustuen ennalta varattuihin tunteihin. Lisäksi kotihoidon tukeen on tulossa ns. joustava hoitoraha ja kotihoidon tukea ollaan kohdentamassa molemmille vanhemmille. Lainsäädäntö, kaupungin omat tavoitteet ja palvelujen kysynnän kasvu antavat reunaehdot varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämiselle ja kehittämiselle. Turun kaupungin päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön syksyllä 2013.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma uudistetaan siten, että uusien opetussuunnitelmien on oltava kunnissa käytössä elokuussa 2016.

Perusopetuksessa oppilasmäärien väheneminen on pysähtynyt, oppilasmäärät ovat kääntymässä kasvuun erityisesti alakouluissa. Kehittämisen painopisteinä oppilaan tuen uudistus ja laadunhallintajärjestelmän kehittäminen.

Perusopetuksen lainsäädäntöön on esitetty muutosta koskien opetusta ja oppilashuoltoa. Muutoksilla edistettäisiin koulujen työrauhaa ja lisättäisiin oppilaiden hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia. Oppilas- ja opiskelijahuollossa

siirrettäisiin painopiste ennaltaehkäisyyn.

Nuorisotakuu edellyttää, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta.

Tärkeimmät muutokset Nuorten ja aikuisten koulutuksen pääprosessin näkökulmasta

Yhteisvalinnassa perusasteen päättäneet ja lisäopetuksen, valmistavan koulutuksen tai kansanopiston opinnot suorittaneet sekä ilman toisen asteen tutkintoa olevat saavat lisäpisteitä toisen asteen opiskelijavalinnoissa ensi vuoden yhteisvalinnassa ja toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneet ohjataan aikuiskoulutukseen.

Uusi opiskelijahuoltolaki toteutuessaan edellyttää sekä lukioon että ammatilliseen koulutukseen uusien kuraattorien ja psykologien palkkaamista. Näihin on pyritty varautumaan talousarviossa ja henkilöstösuunnitelmassa siten, että sekä ammatilliseen että lukiokoulutukseen lisätään yksi kuraattori ja yksi psykologi.

Jos oppivelvollisuus pidennetään vuodella, kuntien pitäisi kustantaa esimerkiksi koulukirjat ja muut varusteet lukion ja ammattikoulun ensimmäisellä vuosikurssilla sekä maksaa oppilaiden opetuskäynti ym. kustannukset. Tämä lisäisi Turun sivistystoimialan kustannuksia arviolta 1-2 miljoonaa euroa. Tätä ei ole otettu huomioon talousarviossa.

Lukiokoulutuksessa siirrytään vuodesta 2016 alkaen vaihteittain sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin. Oppilashuoltolaki toteutuessaan edellyttää lisäpanostuksia kuraattori- ja psykologipalveluihin niin lukioissa kuin nuorten ammatillisessa koulutuksessa. Lukiodien tuntijaon ja opetussuunnitelman uudistustyö on käynnissä.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksenjärjestäjien on otettava käyttöön laadun varmennusjärjestelmä vuoteen 2015 mennessä.

Turulle on myönnetty yhdessä muiden varsinaissuomalaisten koulutuksen järjestäjien kanssa Taitaja 2015 kilpailujen järjestämisoikeudet.

Aikuiskoulutuksen osalta merkittävä muutos tulee olemaan kilpailuneutraaliteettiin liittyvä muutos, joka siirtymäajan jälkeen 2016 kieltää kuntia tai kuntayhtymiä osallistumista maksullisista koulutuksista käytäviin kilpailutuksiin muun muassa työvoimapolitiittisten koulutusten osalta.

Toiminnan kehittämislinjaukset ja kehittämissuunnitelma

Kehittämistyön keskiössä on nuorisotakuun toteuttaminen, osallisuus ja koulutuksellinen tasa-arvo, vieraskielisen väestön kielitaidon kehittäminen, hyvinvoinnin lisääminen sekä käyttöenergiansäästö. Kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä kaupunkitasolla, seudullisesti, maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisema Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016 Kehittämissuunnitelma linjaa toimialan järjestämien palvelujen kehittämistä valtakunnallisesti.

Sopimuksen voimassaoloaikana laaditaan paikallinen kehittämissuunnitelma.

Lasten kasvatusta ja opetusta

Tarkastuslautakunnan vuonna 2013 tekemässä arvioinnissa varhaiskasvatuksesta todetaan: "Kaupungin eri alueiden välillä on eroa päivähoitopaikan saatavuudessa lähialueella. Kaikilta osin subjektiivinen oikeus neljän kuukauden kuluessa saatavaan päivähoitopaikkaan ei Turun kaupungissa toteudu. Tämä aiheuttaa paineita palveluohjaukselle." Palveluiden riittävyden ja monipuolisuuden takaaminen tulee nostaa keskeiseksi kehittämisalueeksi varhaiskasvatuksessa.

Perusopetuksessa jatketaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallin toteuttamista lain mukaisesti lähikouluperiaatteella.

Turku sai vuosiksi 2013 – 2014 perusopetusryhmien pienentämiseen valtionavustusta 2 491 100 euroa, mikä on 748 580 euroa edellisvuotista enemmän. Lisäksi Turku sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2 237 182 euroa. Kaksikieliset kunnat saavat valtionosuutta 12 % suomenkielisiä kuntia enemmän ruotsinkielisten koulujen ylläpitoon suomenkielisten rinnalla. Em. syistä ruotsinkielisten koulujen resursointi on jonkin verran suomenkielisten koulujen resursointia korkeampi.

Nuorten ja aikuisten koulutus

Toisen asteen koulutuksen vetovoimaa ja laatua kehitetään sekä läpäisyastetta pyritään edelleen vahvistamaan puuttamalla keskeyttämisen syihin ja tukemalla valmistumista sekä kehittämällä pedagogiikka.

Opettajien pedagogista osaamista, TVT-valmiuksia, työelämäyhteyksiä ja yrittäjäyhteyksillä vahvistetaan.

Opiskelijoiden osallisuutta ja tasa-arvoisuutta vahvistetaan.

Valtionosuuteen oikeuttavat paikat pidetään käytössä talousarvion sallimissa rajoissa.

Kasvatusta ja opetuslautakunnan talousarvioesityksessä ei ole voitu varautua toimintoihin, joiden osalta puuttuvat valtion päätökset ja joiden rahoittamiseen on saatavissa valtionosuuksia. Tällä sopimuksella kaupunginvaltuuston on sitouduttava seuraaviin talousarviovarauksiin, joiden toteutuminen edellyttää lisätalousarviota, jos valtio tekee näiden rahoittamiseksi positiiviset päätökset:

- Taitaja2015 kisojen harkinnanvaraisen avustuksen hakeminen ja käyttäminen kisojen rahoitukseen.
- Turulle myönnettyjen 30 ammatillisen peruskoulutuksen lisäpaikan vastaanottaminen ja niiden rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella.
- Oppisopimuksen talousarvion pohjana olevien paikkojen yli menevien paikkojen osalta sopimusten tekeminen ja niiden rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella. Oppisopimuksen osalta

Strateginen sopimus 2014 - 2016

Sivistystoimiala

Jalonen Timo

---

talousarvion pohjana on 390 perustutkintopaikkaa ja 1020 lisäkoulutuspaikkaa. Perustutkintopaikkoja ei ole kiintiöity ja lisäkoulutukseen tulee mahdollisesti hakuun lisäpaikkoja esimerkiksi nuorten aikuisten osaamisohjelmaan liittyen.

- Nuorisotakuuseen liittyvän nuorten aikuisten osaamisohjelman mukaisten paikkojen hakeminen ja näiden toteuttamisen rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella.

2. TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN/MUUTOKSEEN LIITTYVÄT TAVOITTEET

Toimialan kehittämistoimenpiteet ja tulokset strategiaan ohjelmiin ja toimialan kehittämiseen pohjautuen

2.1 Kasvatus- ja opetuslautakunnan kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet

2.1.1 Tarjotaan korkeatasoista kasvatusta ja opetusta, joka johtaa aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi

Mittari ja toimenpide	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Mittari: Yhteisvalinnassa perusasteen jälkeisiin opintoihin siirtyvien osuus	%	%	89,5%*	95	96%	97%
Toimenpide: Tuetaan toiseen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella * tilanne kevään 2013 yhteisvalinnan jälkeen			tavoitteet asetettu	tavoitteet ja toimenpiteet toteutuneet 100 %	tavoitteet ja toimenpiteet toteutuneet 100 %	tavoitteet ja toimenpiteet toteutuneet 100 %
Mittari: Tulosaluekohtaiset toimenpiteet on kirjattu operatiiviseen sopimukseen jokaisella tulosalueella ja toimenpiteet ovat toteutuneet						
Toimenpide: Valmistelussa ja päätöksenteossa lisätään vaikuttamisen mahdollisuuksia luomalla toimivat rakenteet osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi						
Mittari: Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet peruspäivähoidossa (päiväkoti- ja perhepäivähoidossa)	%	% 77/23*	% 76/24	% 75/25	% 74/26	% 74/26
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalveluja lisätään monipuolisesti, yksityisen palvelutuotannon osuutta kasvatetaan erityisesti peruspäivähoidossa * tilanne ko. vuoden joulukuussa						
Mittari: Osa-aikaisen erityisopetuksen määrä		0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Toimenpide: Perusopetuksessa suunnataan resursseja lähikouluperiaatteen mukaisesti ennaltaehkäisevään työhön ja oppilaan oikea-aikaiseen kasvu- ja oppimisen tukeen						
Mittari: Keskeyttämisprosentti toisen asteen nuorisokoulutuksessa <ul style="list-style-type: none"> • lukio • ammatillinen koulutus 			2,0 % 8,8 %	2,0 % 8,5 %	2,0 % 8,0 %	2,0 % 7,5 %
Toimenpide: Toisen asteen koulutuksen läpäisyä parannetaan/keskeyttämistä vähennetään						
Mittari: Tulosalueittain määritellään tulosaluekohtaiset mittarit operatiivisissa sopimuksissa				määritely	mitataan	mitataan

Strateginen sopimus 2014 - 2016

Sivistystoimiala

Jalonen Timo

Toimenpide:

Pedagogiikan kehittäminen työelämälähtoisemmäksi muun muassa toteuttamalla oppimisprojekteja työelämän kanssa peruskouluissa (luokka-aste 7-9), päivälukioissa ja ammatillisissa koulutuksissa.

2.1.2 Uudistamisohjelma toteutuu päätösten mukaisesti

Mittari ja toimenpide	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Mittari: Varhaiskasvatuksen kaupunkitasoinen keskitetty palveluohjausprosessi on kuvattu ja prosessin mukainen toiminta käynnissä	hajautettu palveluohjaus/ 2011	kehittämistä kh:n päätös	prosessi kuvattu	toiminta on käynnissä	toiminta on arvioitu	toiminta on vakiintunut

Toimenpide:

Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen kehittäminen ja kysynnän ohjaaminen kevyempien palvelujen piiriin asiakkaan tarpeen mukaisesti ja samalla pyritään lisäämään perhepäivähoidon osuutta

Mittari: Oppilaskohtainen tuntikehys yleisopetuksessa	alakoulu 1,25 yläkoulu 1,78	sk alakoulu 1,23 sk yläkoulu 1,77 rk alakoulu 1,31 rk yläkoulu 1,90	sk alakoulu 1,20 sk yläkoulu 1,70 rk alakoulu 1,33 rk yläkoulu 1,89	sk alakoulu 1,20 sk yläkoulu 1,70 rk alakoulu 1,33 rk yläkoulu 1,89	sk alakoulu 1,20 skyläkoulu 1,70 rk alakoulu 1,33 rk yläkoulu 1,89	sk alakoulu 1,20 skyläkoulu 1,70 rk alakoulu 1,33 rk yläkoulu 1,89
---	--	--	--	--	---	---

Toimenpide:

Perusopetuksen luokkakokojen kasvattaminen keskimäärin 1,5 oppilaalla

Mittari: Tilaratkaisut ovat toteutuneet uudistamisohjelman mukaisesti					Tommilankadun tiloista luopuminen	Lyseo Luostarivuoren ja Nunnavuoren koulukiinteistö luopuminen Syvälahden uudet tilat
---	--	--	--	--	-----------------------------------	--

Toimenpide:

Uudistamisohjelman mukaisten tilaratkaisujen toteuttaminen (Lyseon lukion yhdistäminen Luostarivuoren lukioon, Nunnavuoren koulukiinteistöä luopuminen, Tommilankadun tiloista luopuminen)

2.2 Kasvatus- ja opetuslautakunnan kaupunginhallitukseen nähden sitovat tavoitteet

Kilpailukykyohjelma

2.2.1 Kasvatus ja opetuspalvelut ovat korkeatasoisia, vetovoimaisia ja kilpailukykyisiä

Mittari ja toimenpide	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Mittari: Palvelua odottavien määrä ei kasva	lasta jonotta 174 31.12.2011	lasta jonotta 145* 31.12.2012	130	50	0	0
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalvelun järjestäminen lakisääteisessä ajassa * joulukuun tilanne; seuraavan 4 kuukauden aikana käsiteltävät hakemukset, ns. lakisääteinen hakuaika				50 %	75 %	100 %
Mittari: Yksikkökohtaiset oppimisympäristön kehittämissuunnitelmat tehty						
Toimenpide: Oppimista tukevat laadukkaat ja monipuoliset oppimisympäristöt			40 %	100 %	100 %	100 %
Mittari: Vuosittaiset tulosaluekohtaiset asiakastytyytyväisyyskyselyt ovat käytössä ja tavoitetasot on määritelty operatiivisissa sopimuksissa						
Toimenpide: Arvioidaan ja uudistetaan palveluja asiakaslähtöisesti						
Mittari: Ammatillinen koulutus vastaa työelämän tarpeisiin (Tilastokeskuksen sijoittumistilastoissa työssä tai jatko-opinnoissa) <ul style="list-style-type: none"> • nuorten ammatillinen • aikuisten ammatillinen 			75,8 % 90,5 %	75 % 90 %	75 % 90 %	75 % 90 %
Toimenpide: Työelämän tarpeista lähtevä sekä jatko-opintoihin valmentava koulutus						

2.2.2 Palveluverkko mahdollistaa tehokkaan palvelutuotannon

Mittari ja toimenpide	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Mittari: Vuosittainen arviointi palveluverkon vastaavuudesta palvelutarpeeseen			tehty	tehty	tehty	tehty

Strateginen sopimus 2014 - 2016

Sivistystoimiala

Jalonen Timo

Toimenpide:

Palveluverkon jatkuva arviointi suhteessa kysyntään ja tarpeeseen sekä tarvittavien muutosten toteuttaminen

Mittari: Käytössä olevat tilat	329 477 m ²	333 172 m ²	331 614 m ²	333 634 m ²	344 280 m ²
--	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Toimenpide:

Tilankäytön tehostaminen

Mittari: Käyttöenergian säästö		0,5 %	2 %	2 %	2 %
--	--	-------	-----	-----	-----

Toimenpide: Säästetään käyttöenergiaa

Hyvinvointiohjelma

2.2.3 Lasten ja oppijoiden hyvinvointia lisätään kestäväällä tavalla

Mittari ja toimenpide	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Mittari: Ennaltaehkäisevän mallin kehittäminen KASTE II-hankkeessa hyvinvointitoimialan kanssa yhteistyössä Toimenpide:				Toimintamallia kehitetään	Toimintamallia kehitetään	Malli käytössä

Ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään osana perustoimintaa yhteistyössä muiden tahojen kanssa

Mittari: Tulosalueilla on määritelty tasa-arvotavoitteiden mukaiset toimenpiteet ja ne toteutuvat Toimenpide:			Tavoitteet määriteltä	Tavoitteita tarkistetaan tarpeen mukaan ja ne toteutuvat	Tavoitteita tarkistetaan tarpeen mukaan ja ne toteutuvat	Tavoitteita tarkistetaan tarpeen mukaan ja ne toteutuvat
---	--	--	-----------------------	--	--	--

Toimenpide:

Lisätään koulutuksellista tasa-arvoa, sivistystoimiala toimii tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden pilottikohteena

Mittari: Alle 30-vuotiaiden osuus aikuiskoulutuksessa						
• ammatillinen			39 %	45 %	45 %	45 %
• yleissivistävä			12 %	15 %	17 %	17 %

Toimenpide: Kohdennetaan koulutuspalveluja etenkin nuorisotakuun parissa oleville.

Mittari: Ohjeistuksen laatiminen				laadittu	tiedotettu	tiedotettu
--	--	--	--	----------	------------	------------

Toimenpide: Koulu- ja opiskelumatkoihin sekä saattoliikenteeseen liittyvän liikkumisohteistuksen laatiminen

2.2.4 Henkilöstön osaamista kehitetään

Mittari ja toimenpide	Lähtötaso/ 2010	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Mittari: Kunta 10 Työntekijöiden kokemat huonot vaikutusmahdollisuudet muutoksiin Toimenpide: Osallistetaan henkilöstö palvelun ja organisaation kehittämiseen	34 %	34.8 %		alle 30 %		alle 25
Mittari: Talousarviossa varatut määrärahat ergonmiakalusteisiin Toimenpide: Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen arjessa		0	100 000	200 000	200 000	200 000
Mittari: Tulosaluekohtaiset toimintaprosessit tarkastettu Toimenpide: Henkilöstöresurssit kohdennetaan ydinprosesseihin				toteutettu	toteutettu	toteutettu

Strateginen sopimus 2014 - 2016

Sivistystoimiala

Jalonen Timo

3. UUDISTAMISOHJELMAN MUKAISTEN TOIMENPITEIDEN SITOVA KOKONAISVAIKUTUKSET

Toimielin	TAE 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Kasvatus- ja opetuslautakunta	2,9 Milj €	5,8 Milj €	6,0 Milj €	6,0 Milj €	6,0 Milj €	6,0 Milj €

4. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

4.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Palvelunpiirissä olevat							
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa sekä kotihoidon tuella yhteensä osuus väestössä ja lkm (Kuusikon mukaan)	92,1 % 9 105	92,7 % 9 273	92,6 % 9 383	93 % 9 522	93,1 % 9 663	93,1 % 9 800	93,2 % 9 900
Oppilasmäärät perusopetuksessa esiopetus ja 1-9 -vuosiluokat	12 862	12 793	12 642	12 726	12 800	12 850	12 900
Toisen asteen ensisijaiset hakijat/aloituspaikat							
Varsinaisessa yhteisvalinnassa	1,54	1,66	1,61	1,68	1,5	1,5	1,5
' Turun ammatti-instituutti	1,15	1,13	1,21	1,17	1,1	1,1	1,1
* Turun lukiot							

5. TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT 1 000 €

5.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sidotut määrärahat	TP 2012	TA 2013	TP/E 2013	KV 2014	HKE 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
TOIMINTAKATE	269533	272621	276666	280863	280863		286286	295617
Toimintatuotot	27356	26089	28122	26567	26225		27186	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0		0	
Toimintakulut	296890	298709	304788	307430	307088		313472	
INVESTOINNIT NETTO	696	2000	2000	1000	1000		1100	2480
Investointointimenot	696	2000	2000	1000	1000		1100	
Rah.osuudet investointeihin								
Pys.vast.hyöd.luovutustulot								
MUUT RESURSSIT								
Henkilötyövuodet	3685	3729	3737,8		2697		3664	3676
Tilojen käyttö (m2)	329477		333172		331614		333634	344280

Määrärahat tulosalueittain 1 000 €	TUOTOT	KULUT	KATE
Tulosalueet yhteensä	26 225	307 088	-280 863
Yhteiset toiminnot	0	7 031	-7 031
Kasvatus- ja opetusvirasto	1 661	8 626	-6 965
Varhaiskasvatus	7 553	89 109	-81 556
Perusopetus	10 089	112 464	-102 375
Ruotsinkielinen kasvatus ja opetus	972	14 542	-13 570
Lukiokoulutus	435	22 402	-21 967
Ammatillinen koulutus	2 473	43 179	-40 707
Aikuiskoulutus	3 043	9 735	-6 692

6. MUITA SOPIMUKSEEN SISÄLLYTETTÄVIÄ ASIOITA

Sopimuksen seuranta

Sopimuksen toteutumista seurataan toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä kaksi kertaa vuodessa heinäkuun ja joulukuun lopun tilanteen mukaisesti.